

УДК 327(470+571)(73)(477)

Вонсович О. С.,
кандидат політичних наук, доцент
кафедри міжнародних відносин,
ПрАТ «Українсько–Польський вищий навчальний
заклад «Центрально–Європейський університет»
(Україна, Київ), sefinrof@ipnet.ua

Зовнішньополітичний діалог Д. Трампа з В. Путіним: перспективи для України

Метою даної статті – є дослідження сучасного зовнішньополітичного діалогу Д. Трампа з В. Путіним в контексті визначення від його результатів перспектив для України. Під час написання статті, автором були використані наступні методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція. Основні одержані висновки полягають в наступному: зовнішньополітичний діалог Д. Трампа з В. Путіним має більше розбіжностей, ніж консенсусних точок порозуміння; одним із полів зовнішньополітичного протиборства виступає Європа, зокрема Європейський Союз; в ньому інтереси США та Росії проявляються найбільш активно в таких сферах, як економічна, енергетична, зовнішньополітична, гуманітарна, безпекова; що стосується України, то саме від того, про що домовляться в найближчому майбутньому президенту США та Росії відносно врегулювання ситуації на Донбасі, територіальних проблем, енергетичної та економічної сфер та інших не менш важливих питань, залежатиме і подальший розвиток подій.

Ключові слова: зовнішньополітичний діалог, США, Росія, Україна, переговори, безпека.

Основною проблемою, яку досліджує автор в даній статті, – є визначення перспектив подальшого розвитку ситуації в Україні на підставі результатів зовнішньополітичного діалогу Д. Трампа з В. Путіним. Такими, які раніше не були достатнім чином обґрунтовані, видаються наступні аспекти: аналіз сучасного стану відносин США та Росії, дослідження підходів щодо контролю ситуації на глобальному та регіональному рівнях, вплив результатів американо–російського діалогу на стан внутрішньої та зовнішньої політики України.

В статті автором були використані матеріали вітчизняних та зарубіжних ЗМІ, що дозволило більш детально розібратись у специфіці досліджуваної проблематики.

Метою даної статті – є дослідження сучасного зовнішньополітичного діалогу Д. Трампа з В. Путіним в контексті визначення від його результатів перспектив для України.

За останні роки рівень неоднозначності діалогу між США та Росією зріс вразі на підставі до кінця не визначеного зовнішньополітичного курсу адміністрації Д. Трампа. Зрештою, такий стан відносин впливає в зовнішньополітичному та геополітичному відношеннях і на Україну: Сполучені Штати постійно запевняють українське керівництво у своїй підтримці, але на практичному рівні така допомога відсутня. Що стосується Російської Федерації, то слід наголосити на тому, що тут також присутня достатньо заангажована політична декларативність, яка базується на обстоюванні російських національних інтересів і панєвразійських принципах. Це, також, негативним чином впливає на врегулювання ситуації на сході України і не дозволяє використовувати практичні інструменти для відновлення миру та стабільності на Донбасі.

Важливою для України подією стала зустріч Д. Трампа з В. Путіним під час саміту G20 у Гамбурзі, який проходив з 7 по 8 липня 2017 р. Президенти обговорили можливе розміщення поліцейської місії на Донбасі. В. Путін заявив, що це є можливим лише

зі згоди Києва та самопроголошених Донецької та Луганської народних республік [1]. При цьому прес–секретар російського президента Д. Песков заявив, що це питання проблематично обговорювати без взаємного контакту сторін конфлікту. Під час зустрічі президенти США та Росії домовились створити дипломатичний канал зв'язку по українській проблематиці. Передбачається, що основною метою оперативного каналу стане всебічне сприяння врегулюванню ситуації на сході України [2].

Поки що всі вищезгадані домовленості є лише усними і не відомо коли і в якій якості проявлять себе на практиці. Як завжди в теорії все виглядає дуже позитивно, конструктивно та яскраво, але коли справа доходить до втілення в життя виникає ряд деструктивних чинників, які заважають і затягують процес імплементації. Головним в цьому є те, чи буде знайдено стратегічно важливий компроміс між українською владою та представниками ДНР/ЛНР щодо цього питання. Якщо так, то можна передбачити, що може з'явитись надія на зрушення з «мертвої точки» в процесі врегулювання конфлікту на Донбасі, якщо ні – то процес врегулювання не тільки стане більш деструктивним, але і зіткнеться із рядом нових труднощів, повпливати на які буде дуже важко як на внутрішньому, так і на зовнішньому рівнях.

Не менш важливою подією стало призначення Державним департаментом США колишнього посла країни у НАТО К. Волкера спеціальним представником по Україні [3]. Це призначення можна трактувати як з позитивного, так і з негативного боку. Позитивним є те, що за достатньо довгий період часу (з 2014 р.) нарешті було призначено офіційного спецпредставника США по Україні. Це дає можливість передбачити, що Сполучені Штати можуть більш активно долучитись до процесу врегулювання ситуації на сході. З іншого боку, К. Волкеру, який лише рік (з 2008 по 2009 рр.) працював постійним представником США при НАТО, а до цього був спеціалістом по Європі, доведеться витратити значний час для ознайомлення та вивчення специфіки «українського питання». Це може затягнути процес практичної імплементації українсько–американських домовленостей, а також, не будучи достатньо детально обізнаним із ситуацією на сході, К. Волкер може допустити ряд помилок, які, в свою чергу, негативним чином можуть позначитись на процесі врегулювання. Отже, все залежатиме від того, наскільки швидко і об'єктивно спецпредставник США по Україні зможе включитись в роботу.

Президент Росії В. Путін позитивно відреагував на призначення К. Волкера [4]. Російська сторона також зацікавлена у діалозі із К. Волкером. Але виникає питання про те, наскільки «чесною» буде «гра»: або Росія і надалі буде будувати свою політику на імперських амбіціях і в такому разі ситуація тільки погіршуватиметься, або вона все ж таки дослухається до «здорового глузду» і перейде від агресії до конструктивного діалогу, що є вкрай важливим в контексті сучасної ситуації. Важливим є також і те, наскільки конструктивними будуть американо–російські відносини по відношенню до України після призначення спецпредставника: чи додасть це нової позитивної динаміки, чи навпаки – призведе до ще

більш серйозних протиріч. Відповіді на ці питання дасть час, але є сподівання на те, що за рахунок вибудови нового формату відносин між США та Росією вдасться сформувати спільне бачення щодо врегулювання ситуації на сході України.

Повертаючись безпосередньо до зовнішньополітичного діалогу США та Росії слід зазначити, що на глобальному рівні Сполучені Штати переслідують мету формування західноцентричного світового порядку при збереженні своєї гегемонії. Вони прагнуть досягти демократизації світу в цілому, окремих регіонів та країн, зацікавлені в забезпеченні контролю над станом середовища глобальної безпеки (на це спрямовано поетапне створення глобальної системи ПРО) [5]. Росія на глобальному рівні орієнтована на формування світового порядку, в якому відсутня гегемонія однієї держави або групи держав і виступає за колективні дії, які спрямовані на зміцнення глобальної безпеки без надання особливих прав будь-якій країні чи організації [5].

На підставі цих різних уявлень про глобальний та регіональний світопорядок між цими двома країнами виникає серйозний дисбаланс що призводить до зіткнення зовнішньополітичних та геополітичних інтересів і створює ряд напруженостей у відносинах. Серйозною є розбіжність у поглядах США та Росії щодо Європейського Союзу, в якому інтереси двох країн є протилежними.

Останнім часом все відчутнішим стає вплив Російської Федерації на Східну Європу, де у неї були і залишаються свої ґрунтовні промислові та економічні інтереси. Не потрібно забувати і про проєкт Договору про європейську безпеку, який з 2008 року активно обстоюється російськими політичними колами. У ньому чітко простежується зацікавленість побудови системи європейської безпеки за російським зразком. Значною є залежність європейських країн від енергетичної сировини з Росії, насамперед газу. Побудова «Північного потоку» – газової магістралі між Російською Федерацією та Німеччиною, зробила ЄС ще більш залежною в енергетичному плані. Отже, всі ці приклади свідчать про те, що російське керівництво має достатньо серйозний вплив на ЄС і, з огляду на нинішній стан справ в цьому об'єднанні, в перспективі збирається його посилювати.

Що стосується Сполучених Штатів, то, як і раніше вони продовжують надавати активну допомогу європейським країнам. Так, наприклад, 8 червня 2017 р. в польський термінал Свіноуйсьце прибув перший американський танкер зі скрапленим газом. До цього скраплений газ вже було доставлено до Португалії, Іспанії, Італії, Мальти та Нідерландів. Це є свідченням того, що американська сторона дуже швидко зорієнтувалась на ринку газу в Європі і змогла знайти свою нішу. Цьому посприяли, також, і такі фактори як: зростаючий попит на скраплений газ в Європі, зростаюче видобування сланцевого газу в Америці, сприятлива політична ситуація в ЄС (в Брюсселі вважають, що російський «Газпром», який задовольняє третину потреб Європи в газі, займає домінуючу позицію на європейському газовому ринку і, таким чином, загрожує енергетичній безпеці об'єднаної Європи) [6].

Зрозуміло, що така ситуація в найближчому майбутньому може призвести до зіткнення економічних

та енергетичних інтересів Росії та США, від чого можуть бути непередбачувані наслідки. Існує вірогідність того, що саме на підставі більш ґрунтовного закріплення своїх енергетичних інтересів у Європі Сполучені Штати Америки останнім часом все більш активно виступають за продовження санкцій проти Російської Федерації. 11 червня 2017 р. Директор з питань законодавчої діяльності при Білому домі М. Шорт заявив, що Адміністрація підтримує санкції, які містяться в законопроекті по Росії та Ірану (від 30 червня 2017 р. – прим. авт.) [7]. Але, водночас, він зауважив на тому, що на підставі необхідності погоджувати з Конгресом питання нових санкцій, США зможуть швидко реагувати на нові обставини.

Отже, ми маємо ситуацію, в якій говорити про наявність спільного американо-російського бачення подальшого розвитку ситуації на теренах Європи, не доводиться. Натомість, вибудовується ситуація, при якій існує вірогідність виникнення загрози зіткнення інтересів двох країн у енергетичній сфері, від якої, в першу чергу, можуть постраждати європейські країни. В подальшому все залежатиме від того, чи зможуть лідери Росії та США домовитись між собою відносно поставок газу до Європи, але базуючись на існуючій ситуації такі перспективи видаються примарними.

Відносно України, потрібно наголосити на тому, що наша держава поступово відмовляється від поставок російського газу, замінюючи його імпортом з Білорусі. При цьому, Україна зацікавлена і у поставках газу та вугілля зі США. Про це Президент України П. Порошенко говорив із Міністром енергетики США Р. Перрі під час свого робочого візиту до Сполучених Штатів 20 червня 2017 р. [8]. Під час зустрічі були обговорені такі питання, як реалізація спільних проєктів в атомній енергетиці, сфері видобування енергоносіїв в Україні, а також можливості постачання альтернативних видів палива, зокрема скрапленого газу зі США. Важливим залишається питання про те, наскільки економічно це буде вигідно для нашої держави, тобто якою буде кінцева ціна на енергоресурси і чи не буде це дорожче за ту ціну, яку зараз ми сплачуємо за російський газ. Відповіді на ці питання можна буде отримати в разі того, якщо ці обговорені питання знайдуть своє втілення у конкретних домовленостях. Зараз, поки що, зарано говорити про якісь позитиви від цього.

В сфері безпеки зовнішньополітичний діалог Д. Трампа з В. Путіним не є повноцінним. Сполучені Штати визнають участь Росії у вирішенні окремих проблем, однак американська сторона нерідко заявляє про те, що цієї участі недостатньо, наприклад, у боротьбі проти міжнародного тероризму, а також в обмеженні розповсюдження ядерної зброї. Критика на адресу Російської Федерації полягає і у небажанні підтримати ініціативу США щодо «ядерного нуля» (повне ядерне роззброєння, синонім – «глобальний нуль». – прим. авт.), а також у сприянні розвитку ядерної програми Ірану, в жорсткій позиції з питань подальшого погодженого скорочення ядерних арсеналів [5].

Росія, в свою чергу, критично оцінює дії Сполучених Штатів щодо втручання у внутрішні справи окремих країн (колишні країни СРСР та країни Близького Сходу). Також російська сторона не сприймає

америкоцентричний світоустрій, в якому контроль над глобальною та регіональною безпекою належить США. Ці питання і є наріжним каменем у розбудові конструктивного діалогу між двома країнами.

Якщо в цьому контексті говорити про Україну, то слід зазначити, що після анексії Криму та початку бойових дій на сході, наша держава знайшла нового стратегічного партнера в обличчі Сполучених Штатів і доволі швидко вибудувала з ними стратегічний діалог з широкого кола питань, в тому числі і з питань безпеки. Ключовим було і залишається питання надання США летальної зброї, але поки що воно так і не вирішено. Натомість, 20 червня 2017 р. Президент України П. Порошенко провів зустріч із Міністром оборони США Дж. Меттісом. Глава держави висловив вдячність за важливу допомогу з боку США у питанні зміцнення обороноздатності України та стійкості Збройних Сил України, а також реабілітацію українських воїнів. Дж. Меттіс висловив повну підтримку Україні і підтримав збереження санкцій проти Росії як країни-агресора. Він наголосив на важливості дотримання зобов'язань щодо забезпечення міжнародного порядку, суверенітету, територіальної цілісності та свободи. 9 липня 2017 р. відбулась зустріч П. Порошенка із Державним секретарем США Р. Тіллерсоном, під час якої Президент України висловив сподівання на допомогу з боку Сполучених Штатів Америки у «нормандському форматі».

Нажаль доводиться констатувати той факт, що всі ці зустрічі носять декларативний характер і не містять у собі домовленості про конкретні практичні кроки. Це не лише затягує процес мирного врегулювання ситуації на сході, але і негативним чином позначається на отриманні американської допомоги у вигляді озброєнь, особливо летальних. Якщо ситуація і надалі розвиватиметься у форматі риторики, запевнень, сподівань та декларативності в цілому, то не варто очікувати швидких позитивних зрушень. Такого роду дії тільки ускладнюватимуть і без того не просту внутрішню ситуацію, і не матимуть під собою важливої практичної підтримки.

Підсумовуючи вищевикладене можна зробити висновок про те, що зовнішньополітичний діалог Д. Трампа з В. Путіним має більше розбіжностей, ніж консенсусних точок порозуміння. Будучи одними із найбільш впливових держав світу ці дві країни розігрують між собою геополітичну карту світу, поділяючи її на зони відповідальності та впливу. Нерідко буває так, що їх інтереси пересікаються, і тоді викають серйозні суперечності, які мають, в першу чергу, негативний вплив на держави, які перебувають під їх контролем. Така ситуація спостерігається в усіх сферах, різниця лише у ступені прояву активності.

Одним із полів зовнішньополітичного протиборства виступає Європа, зокрема Європейський Союз. В ньому інтереси США та Росії проявляються найбільш активно в таких сферах, як економічна, енергетична, зовнішньополітична, гуманітарна, безпекова. Обстоюючи свої власні інтереси, нерідко ці держави нехтують інтересами європейських країн, що призводить до виникнення нових проблем у вищезгаданих сферах.

Що стосується України, то від цього зовнішньополітичного діалогу і того, яким він буде в майбутньому,

залежить внутрішній та зовнішній розвиток нашої держави. Саме від того, про що домовляться в найближчому майбутньому президенти США та Росії відносно врегулювання ситуації на Донбасі, територіальних проблем, енергетичної та економічної сфер та інших не менш важливих питань, залежатиме і подальший розвиток подій. Багато залежатиме і від того, чи зміниться, нарешті, зовнішньополітична «поведінка» Президента, тобто чи зможе він від слів перейти до діла, чи зможе він переформатувати переговорний процес зі США у конструктивне практичне русло.

Подальше дослідження даної проблематики сприятиме глибшому розумінню поведінки США та Росії у їх зовнішньополітичних справах, а також надасть можливість більш детально проаналізувати вплив їх діяльності на ситуацію в Україні. Позитивним видається проведення ґрунтовного аналізу дій США та Росії по відношенню до України з метою розробки короткострокового прогнозу щодо перспектив врегулювання ситуації на сході нашої держави.

Список використаних джерел

1. Путин и Трамп обсуждали возможное размещение полицейской миссии в Донбассе [Электронный ресурс] / РИА Новости. – Режим доступа: <https://ria.ru/world/20170710/1498209590.html> (10.07.2017). – Название с экрана.
2. США и Россия создадут канал связи по Украине [Электронный ресурс] / РИА Новости. – Режим доступа: <https://ria.ru/world/20170707/1498086661.html> (07.07.2017). – Название с экрана.
3. Heavey S., Chiacu D. U.S. taps ex-envoy to NATO to resolve Ukraine crisis [Electronic resource] / Reuters. – Regime to access: http://www.reuters.com/article/us-usa-ukraine-volker-idUSKBN19S1J5?feedType=RSS&feedName=worldNews&utm_source=Twitter&utm_medium=Social&utm_campaign=Feed%3A+Reuters%2FworldNews+%28Reuters+World+News%29 (07.07.2017). – Title from screen.
4. Путин объяснил функции спецпредставителя США по проблеме Украины [Электронный ресурс] / РИА Новости Украина. – Режим доступа: <http://rian.com.ua/russia/20170709/1025668911.html> (09.07.2017). – Назва з екрану.
5. Пронина А. Конфликтность в российско-американских отношениях: предпосылки и перспективы [Электронный ресурс] / Внешполитэксперт. – Режим доступа: <http://fp-expert.ru/blog/595-konfliktnost-v-rossijsko-amerikanskikh-otnosheniyakh-predposylki-i-perspektivy.html> (12.03.2017). – Название с экрана.
6. Мануков С. Сможет ли американский газ конкурировать с российским в Европе? [Электронный ресурс] / Эксперт. – Режим доступа: <http://expert.ru/2017/06/19/smozhet-li-amerikanskij-gaz-konkurirovat-s-rossijskim-v-evrope/> (11.07.2017). – Назва з екрану.
7. Сокрушительный удар по Кремлю: в Белом доме заверили, что поддерживают нашумевший законопроект о новых жестких санкциях против России [Электронный ресурс] / Dialog.ua. – Режим доступа: https://www.dialog.ua/news/124228_1499722268 (11.07.2017). – Назва з екрану.
8. Порошенко рассказал, о чем разговаривал с министром энергетики США [Электронный ресурс] / Народна Правда. – Режим доступа: <https://ru.narodna-pravda.ua/2017/06/20/poroshenko-rasskazal-o-chem-razgovaryval-s-mynystrom-energetyky-ssha/> (20.06.2017). – Назва з екрану.

References

1. Putin i Tramp obsuzhdali vozmozhnoe razmeshchenie politseiskoy missii v Donbasse [Elektronnyy resurs] / RIA Novosti. – Rezhim dostupa: <https://ria.ru/world/20170710/1498209590.html> (10.07.2017). – Nazvanie s ekrana.
2. SShA i Rossiya sozdadut kanal svyazi po Ukraine [Elektronnyy resurs] / RIA Novosti. – Rezhim dostupa: <https://ria.ru/world/20170707/1498086661.html> (07.07.2017). – Nazvanie s ekrana.
3. Heavey S., Chiacu D. U.S. taps ex-envoy to NATO to resolve Ukraine crisis [Electronic resource] / Reuters. – Regime to access: http://www.reuters.com/article/us-usa-ukraine-volker-idUSKBN19S1J5?feedType=RSS&feedName=worldNews&utm_source=Twitter&utm_

medium=Social&utm_campaign=Feed%3A+Reuters%2FworldNews+%28Reuters+World+News%29 (07.07.2017). – Title from screen.

4. Putin obiyasnil funktsii spetspredstavitelia SShA po probleme Ukrainy [Elektronnyi resurs] / RIA Novosti Ukraina. – Rezhym dostupu: <http://rian.com.ua/russia/20170709/1025668911.html> (09.07.2017). – Nazva z ekranu.

5. Pronina A. Konfliktnost v rossiisko–amerikanskikh otnosheniyakh: predposilki i perspektivy [Elektronnyi resurs] / Vneshnopolitetskoye. – Rezhim dostupa: <http://fp-expert.ru/blog/595–konfliktnost–v–rossijsko–amerikanskikh–otnosheniyakh–predposylki–i–perspektivy.html> (12.03.2017). – Nazvanie s ekranu.

6. Manukov S. Smozhet li amerikanskiy gaz konkurirovat s rossiyskim v Evrope? [Elektronnyi resurs] / Ekspert. – Rezhym dostupu: <http://expert.ru/2017/06/19/smozhet–li–amerikanskiy–gaz–konkurirovat–s–rossijskim–v–evrope/> (11.07.2017). – Nazva z ekranu.

7. Sokrushitelnyy udar po Kremliu: v Belom dome zaverili, chto podderzhivaiut nashumevshiy zakonoproekt o novykh zhestkikh sanktsiyakh protiv Rossii [Elektronnyi resurs] / Dialog.ua. – Rezhym dostupu: https://www.dialog.ua/news/124228_1499722268 (11.07.2017). – Nazva z ekranu.

8. Poroshenko rasskazal, o chem razghovarival s ministrom energetiki SShA [Elektronnyi resurs] / Narodna Pravda. – Rezhym dostupu: <https://ru.narodna-pravda.ua/2017/06/20/poroshenko–rasskazal–o–chem–razgovaryval–s–mynstrom–energetyky–ssha/> (20.06.2017). – Nazva z ekranu.

Vonsovych O. S., PhD in Political Science, associate professor of international relations department of Private Joint Stock Company «Higher educational institution «University of Central Europe» (Ukraine, Kyiv), sefinrof@ipnet.ua

Foreign Policy Dialogue D. Trump with V. Putin: Perspectives for Ukraine

The purpose of this article is to explore the current foreign policy dialogue of D. Trump with V. Putin in the context of determining from its results the prospects for Ukraine. During writing, the author used the following methods: analysis, synthesis, comparison, induction, deduction. The main obtained conclusions are as follows: D. Trump's foreign policy dialogue with V. Putin has more differences than consensus points of understanding; one of the fields of foreign policy confrontation is Europe, in particular the European Union: in it the interests of the US and Russia are most active in such areas as economic, energy, foreign policy, humanitarian, security; as for Ukraine, the further developments will depend on what the presidents of the United States and Russia agree on in the near future to settle the situation in the Donbass, territorial problems, energy and economic spheres and other equally important issues.

Keywords: foreign policy dialogue, USA, Russia, Ukraine, negotiations, security.

* * *

УДК 327(410):929Блер

Прихненко М. І.,
аспірант історичного факультету, Донецький
національний університет ім. Василя Стуса
(Україна, Вінниця), mprikhnenko@gmail.com

«ВІЙНА БЛЕРА»: МІСЦЕ ВІЙНИ В ІРАКУ В СИСТЕМІ ОСОБИСТІСНИХ СВІТОГЛЯДНИХ ПЕРЕКОНАНЬ ТОНІ БЛЕРА

Розглянуто актуальне питання політики блеризму, а саме участі Великої Британії у війні в Іраку. Автор ставить за мету визначити її місце в системі особистісних світоглядних переконань Тоні Блера. Задля досягнення поставленої мети використовується метод системного аналізу, структурно-функціональний метод, історико-політологічний метод, синтез, дедукція і індукція, що надає можливість продемонструвати вплив особистісних якостей характеру і світогляду Тоні Блера на рішення участі держави в іракській кампанії. Війна в Іраку розглядається в межах системи особистісних світоглядних переконань і вірувань Тоні Блера. Увага акцентується на двох основних світоглядних елементах політики, на яких базується ідея блеризму в цілому – це морально-етичні переконання, які є результатом релігійності політика з одного боку і впевненість в необхідності посидати «ліберальний світ» з іншого. В даному контексті пропонується розглядати війну в Іраку в якості елемента, який повинен об'єднати ядро ліберального світу, а саме США і СС, навколо спільного ворога, який є загрозою його цінностей і стабільності.

Ключові слова: війна в Іраку, Тоні Блер, морально-етичні переконання, ліберальний світ.

Доповідь комісії сера Джона Чілкота щодо війни в Іраку, яку було оприлюднено у липні 2016 року, відновила зацікавленість як політичних, так і академічних кіл до повторного аналізу цієї проблеми, оскільки війна в Іраку є однією із найбільш неорднаних і дискусійних подій міжнародного порядку денного після розпаду біполярної системи відносин.

Альянс Тоні Блера і Джорджа Буша зруйнував всі можливі «правила», оскільки такого роду тісний союз між прем'єр-міністром-лейбористом і президентом-республіканцем-неоконсерватором не вкладається в «традиційні межі пізнання». Після подій 2001 року, ними були сформовані взаємовідносини такого формату, яких не було, напевне, із початку Першої світової війни не зважаючи на те, що за основними категоріями самоідентифікації (національні інтереси; місце, яке держава займає в світі; культура стратегічного мислення; базова ідеологічна концепція; політична культура; тощо) у держав більше відмінностей, аніж схожих між собою елементів.

У зв'язку із цим політичні кола Великої Британії, міжнародна і академічна спільноти досі не мають чіткого бачення необхідності і результатів війни, в першу чергу, для Великої Британії, оскільки, зазвичай, по-перше, критикується участь Королівства у війні, а вже по-друге сам факт війни. Результати роботи комісії Чілкота стосовно цього питання, скоріше, підтверджують дану тезу. Проблема аналізу питання Іраку ускладнюється тим, що окрім «традиційних» підстав до початку війни, як то розповсюдження зброї масового знищення і, як наслідок, загроза усталеній системі відносин, з'являються проблеми морально-етичного виміру такі як, наприклад, геноциду, безпеки особистості, порушення прав і свобод людей тощо.

У зв'язку із цими особливостями, дослідники виявляють постійну зацікавленість до аналізу конфлікту в Іраку в цілому і ролі Великої Британії і Тоні Блера зокрема. П. Хоггет у роботі «Ірак: нездійсненна місія Тоні Блера» акцентував увагу на помилковості прийнятого рішення, говорячи про його недосконалість в трьох ключових аспектах, які аналізуються в межах «раціональності», а не «моралі»: реальне співвідношення дійсної і потенційної загрози від зброї масового знищення; переоцінка «особливих відносин» із США і в цілому ролі Британії в війні; необхідність експорту демократії і західних цінностей [15].

Дослідник Дж. Ральф у роботі «Після Чілкота: «Доктрина міжнародного співтовариства» і рішення Великої Британії взяти участь у війні в Іраку» розглядає проблему участі у конфлікті через призму «Доктрини міжнародного співтовариства» і демонструє стратегію Тоні Блера по відношенню до співпраці з ООН, характеризуючи її як «Піррову перемогу» [18].

Безпосередньо етичним аспектам політики урядів Тоні Блера присвячене дослідження британських авторів Н. Вілера та Т. Дунна «Моральна Британія?» [25]. В роботі «Персоналії і зовнішня політика: рішення Тоні Блера брати участь у війні в Іраку» С. Б. Дайсон зробив спробу проаналізувати вплив особливостей характеру Тоні Блера на рішення, що приймалося, наголошуючи на наступних рисах характеру політика: впевненість у своїй здатності контролювати події, низька концептуальна складність і висока потреба у владі. Також автор